

1.4. Tesbihat

Camilerde namazdan sonra müezzin mahfelinde bir veya birkaç müezzin tarafından kısım kısım ve bazen nöbetleşe, cemaatin salat u selam getirmesine, tesbih çekmesine ve dua etmesine zemin hazırlamak için irticalen ve değişik makamlardan usûlsuz olarak okunan Arapça mensur bölümlerdir.

Camilerde müezzinlik ezanla başlar. Bazı önemli gecelerde ve perşembe gecesini cuma gününe bağlayan gecelerde ise sala ile başlar. Eğer namaz, sünnet namazla başlıyorsa ezanın okunduğu makamla Hz. Peygamber'e (s.a.v.) salat u selam getirerek cemaat sünnet namaza kaldırılır. Daha sonra ihlas kıraatlarına geçilir. Bu kıraatların bir makamı olmamasına rağmen ezanın okunduğu veya ona yakın makamlarda devam ettirilir. Aynı şekilde getirilen kâmetin ardından müezzin hangi makamda kâmet getirmişse imam da o makamda tekbir alır ve namaza başlar. Eğer namaz farzı açıktan okunan sabah, akşam ve yatsı namazları ise, bu durumda imam kıraatını müezzinin kamet getirdiği makamda ve ses tonunda sürdürür. Daha sonra okuduğu makama yakın makamlara geçki yapabilir veya aynı makamda devam eder. Burada önemli olan husus, imam selam verdikten sonra müezzin, imamın okuduğu makamda "Allâhümme ente's-selâm veminke's-selâm, tebârekte yâ ze'l-celâli ve'l-ikrâm" demesidir. Namaz sona erince ise "Alâ Rasûlinâ salavât" diyerek Hz. Peygamber'e (s.a.v.) salat u selam getirtirilir. Daha sonra "Sübhânallâhi ve'l-hamdülilâhi velâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-'aliyyi'l-'azîm" dedikten sonra açıktan veya gizli ayetü'l-kürsi okunur. Daha sonra otuz üçer kere Sübhanallah, Elhamdülillah ve Allahu Ekber, lafızlarını müezzinin ilkini söylemesi ile cemaat içinden tekrar eder. Son kısımda ise, "Lâilâhe illallâhu vahdehûlâ şerîkeleh, lehu'l-mülkü ve lehu'l-hamdü ve hüve 'alâ külli şey'in kadîr ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-'âlemîn" denilir. İmam ellerini dua için açar ve ardından müezzin imamın ellerini yüzüne sürmesi ile "ve'l-hamdü lillâhi Rabbi'l-'âlemîn el-Fâtiha" der. Eğer okunacaksa Mihrâbiye dediğimiz Kur'an'ı, imam, müezzinlik yapılan makamdan veya ona yakın makamlardan tamamlayarak namazı sonlandırır.